

पंच बालयति-तीर्थंकर पूजा
Panch Baalyati-Tirthankar Pooja

कविश्री अरदास
Kaviśrī Aradāsa

(दोहा)

(dōhā)

श्री जिन पंच अनंग-जित, वासुपूज्य मल्लि नेम ।
पारसनाथ सु वीर अति, पूजूँ चित-धरि प्रेम ॥

ॐ ह्रीं श्री पंचबालयति-तीर्थंकराः अत्र अवतर अवतर संवौषट्! (आह्वाननम्)

ॐ ह्रीं श्री पंचबालयति-तीर्थंकराः अत्र तिष्ठ तिष्ठ ठः ठः! (स्थापनम्)

ॐ ह्रीं श्री पंचबालयति-तीर्थंकराः अत्र मम सन्निहितो भव भव वषट्! (सन्निधिकरणम्)

Srī jina pañca anaṅga-jīta, vāsupūjya malli nēma |

Pārasanātha su vīra ati, pūjūm̐ cita-dhari prēma ||

Om hrīm śrī pañcabālayati-tīrthāṅkarāḥ atra avatara avatara sanvaṣaṭ! (āhvānanam)

Om hrīm śrī pañcabālayati-tīrthāṅkarāḥ atrā tiṣṭha tiṣṭha ṭha: ṭha:! (Sthāpanam)

Om hrīm śrī pañcabālayati-tīrthāṅkarāḥ atrā mama sannihitō bhava bhava vaṣaṭ! (sannidhikaraṇam)

अथाष्टक

Athāṣṭaka

शुचि शीतल सुरभि सुनीर, लायो भर झारी,
दुःख जामन मरन गहीर, या कों परिहारी ।
श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थंकरेभ्यो जन्म-जरा-मृत्यु-विनाशनाय जलं निर्वपामीति स्वाहा ।१।

Suci śītala surabhi sunīra, lāyō bhara jhārī,

Du:Khajāmana marana gahīra, yā kōm̐ parihārī |

Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārasa vīra ati,

Namūm̐ mana vaca tana dhari prēma, pāñcōm̐ bālayati ||

Om hrīm śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārsvanātha-mahāvīra pañcabālayati-tīrthāṅkarēbhyō

janma-jarā-mṛtyu-vināśanāya jalam̐ nirvapāmīti svāhā |1|

चंदन केशर कर्पूर, जल में घसि आनो ।
 भव-तप-भंजन सुखपूर, तुमको मैं जानो ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो संसारताप-विनाशनाय चंदनं
 निर्वपामीति स्वाहा ।२।

Candana kēśara karpūra, jala mēm̄ ghasi ānō |
 Bhava-tapa-bhañjana sukhapūra, tumakō mair̄ jānō ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārāsa vīra ati,
 Namūṝh mana vaca tana dhari prēma, pāñcōṝh bālayati ||

Om hrīm̄ śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārs̄vanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrthakarēbhyō
 sansāratāpa-vināśanāya candanaṁ nirvapāmīti svāhā |2|

वर अक्षत विमल बनाय, सुवरण-थाल भरे ।
 बहु देश-देश के लाय, तुमरी भेंट धरे ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो अक्षयपद-प्राप्तये अक्षतान् निर्वपामीति
 स्वाहा ।३।

Vara akṣata vimala banāya, suvaraṇa-thāla bharē |
 Bahu dēśa-dēśa kē lāya, tumarī bhēṅṭa dharē ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārāsa vīra ati,
 Namūṝh mana vaca tana dhari prēma, pāñcōṝh bālayati ||

Om hrīm̄ śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārs̄vanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrthakarēbhyō
 akṣayapada-prāptayē akṣatān nirvapāmīti svāhā |3|

यह काम सुभट अतिसूर, मन में क्षोभ करो ।
 मैं लायो सुमन हुजूर, या को वेग हरो ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो कामबाण-विध्वंसनाय पुष्पं निर्वपामीति
 स्वाहा ।४।

Yaha kāma subhaṭa atisūra, mana mēm̄ kṣōbha karō |
 Mair̄ lāyō sumana hujūra, yā kō vēga harō ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārāsa vīra ati,
 Namūṝh mana vaca tana dhari prēma, pāñcōṝh bālayati ||

Om hrīm̄ śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārs̄vanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrthakarēbhyō
 kāmabāṇa-vidhvansanāya puṣpaṁ nirvapāmīti svāhā |4|

षट् रस पूरित नैवेद्य, रसना-सुखकारी ।
 द्वय कर्म वेदनी छेद, आनंद हवै भारी ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो क्षुधारोग-विनाशनाय नैवेद्यं
 निर्वपामीति स्वाहा ।५।

Ṣaṭ-rasa pūrita naivēdya, rasanā-sukhakārī |
 Dvaya karma vēdanī chēda, ānanda hvai bhārī ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārāsa vīra ati,
 Namūṁ mana vaca tana dhari prēma, pāñcōṁ bālayati ||

Om hrīm śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārśvanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrthakarēbhyō
 kṣudharōga-vināśanāya naivēdyaṁ nirvapāmīti svāhā |5|

धरि दीपक जगमग ज्योति, तुम चरणन आगे ।
 मम मोहतिमिर क्षय होत, आतम गुण जागे ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो मोहंधकार-विनाशनाय दीपं
 निर्वपामीति स्वाहा ।६।

Dhari dīpaka jagamaga jyōti, tuma caraṇana āgē |
 Mama mōhatimira kṣaya hōta, ātama guṇa jāgē ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārāsa vīra ati,
 Namūṁ mana vaca tana dhari prēma, pāñcōṁ bālayati ||

Om hrīm śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārśvanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrthakarēbhyō
 mōhāndhakāra-vināśanāya dīpaṁ nirvapāmīti svāhā |6|

ले दशविधि धूप अनूप, खेऊँ गंधमयी ।
 दशबंध दहन जिनभूप, तुम हो कर्मजयी ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति-तीर्थकरेभ्यो अष्टकर्म-दहनाय धूपं निर्वपामीति
 स्वाहा ।७।

Lē daśavidhi dhūpa anūpa, khē'um̐ gandhamayī |
 Daśabandha dahana jinabhūpa, tuma hō karmajayī ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārasa vīra ati,
 Namūm̐ mana vaca tana dhari prēma, pām̐cōm̐ bālayati ||

*Om hrīm śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārsvanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrtharīkarēbhyō
 aṣṭakarma-dahanāya dhūpaṁ nirvapāmīti svāhā [7]*

पिस्ता अरु दाख बदाम श्रीफल लेय घने ।
 तुम चरण जजूं गुणधाम द्यो सुख मोक्ष तने ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो मोक्षफल-प्राप्तये फलं निर्वपामीति
 स्वाहा ।८।

Pistā aru dākha badāma śrīphala lēya ghanē |
 Tuma caraṇa jajūm̐ guṇadhāma dyo sukha mōkṣa tanē ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārasa vīra ati,
 Namūm̐ mana vaca tana dhari prēma, pām̐cōm̐ bālayati ||

*Om hrīm śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārsvanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrtharīkarēbhyō
 jMōksaphala-prāptayē phalaṁ nirvapāmīti svāhā [8]*

सजि वसुविधि द्रव्य मनोज्ञ, अरघ बनावत हूँ ।
 वसुकर्म अनादि संयोग ताहि नशावत हूँ ॥
 श्री वासुपूज्य मल्लि नेमि, पारस वीर अति,
 नमूं मन वच तन धरि प्रेम, पाँचों बालयति ॥

ॐ ह्रीं श्री वासुपूज्य-मल्लिनाथ-नेमिनाथ-पार्श्वनाथ-महावीर पंचबालयति- तीर्थकरेभ्यो अनर्घ्यपद-प्राप्तये अर्घ्यं निर्वपामीति
 स्वाहा ।९।

Saji vasuvidhi dravya manōjña, aragha banāvata hoon |
 Vasukarma anādi sanyōga tāhi naśāvata hoon ||
 Śrī vāsupūjya malli nēmi, pārasa vīra ati,
 Namūm̐ mana vaca tana dhari prēma, pām̐cōm̐ bālayati ||

*Om hrīm śrī vāsupūjya-mallinātha-nēminātha-pārsvanātha-mahāvīra pañcabālayati- tīrtharīkarēbhyō
 anarghyapada-prāptayē arghyaṁ nirvapāmīti svāhā [9]*

जयमाला
Jayamālā

(दोहा)

(dōhā)

बाल ब्रह्मचारी भये, पाँचों श्री जिनराज ।

तिनकी अब जयमालिका, कहूँ स्व-पर हितकाज ॥

Bāla brahmacārī bhayē, pāñcōm śrījinarāja ।

Tinakī aba jayamālikā, kahūñ sva-para hitakāja ॥

(पद्धरि छन्द)

(Pad'dhari chanda)

जय जय जय जय श्री वासुपूज्य, तुम-सम जग में नहिं और दूज ।

तुम महाशुक्र-सुरलोक छार, जब मात गर्भ-माँहीं पधार ॥

Jaya jaya jaya jaya śrī vāsupūjya, tuma-sama jaga mēm nahim̄ aura dūja ।

Tuma mahāśukra-suralōka chāra, jaba māta garbha-mām̄hīm̄ padhāra ॥

षोडश सपने देखे सुमात, बल अवधि जान तुम जन्म तात ।

अति हर्ष धार दंपति सुजान, बहुदान दियो याचक-जनान ॥

Ṣōḍaśa sapanē dēkhē sumāta, bala avadhi jāna tuma janma tāta ।

Ati harṣa dhāra dāmpati sujāna, bahudāna diyō yācaka-janāna ॥

छप्पन कुमारिका तबै आन, तुम मात-सेव बहुभक्ति ठान ।

छः मास अगाऊ गर्भ आय, धनपति सुवरन-नगरी रचाय ॥

Chappana kumārīkā tabai āna, tuma māta-sēva bahubhakti ṭhāna ।

Cha: Māsa agā'ū garbha āya, dhanapati suvarana-nagarī racāya ॥

तुम तात महल आंगन मँझार, तिहुँकाल रतनधारा अपार ।

वरषाए षट् नवमास सार, धनि जिन-पुरुषन नयनन निहार ॥

Tuma tāta mahala āngana mañjhāra, tihum̄kāla ratanadhārā apāra ।

Varaṣā'ē ṣaṭ navamāsa sāra, dhani jina-puruṣana nayanana nihāra ॥

जय 'मल्लिनाथ' देवन सुदेव, शत-इन्द्र करत तुम चरण-सेव ।

तुम जन्मत ही त्रय ज्ञान धार, आनंद भयो तिहुँजग अपार ॥

Jaya 'mallinātha' dēvana sudēva, śata-indra karata tuma caraṇa-sēva |

Tuma janmata hī traya jñāna dhāra, ānanda bhayō tihumñjaga apāra ||

तब ही ले चहुँ विधि देव-संग, सौधर्म इन्द्र आयो उमंग ।

सजि गज ले तुम हरि गोद आप, वन पाँडुक शिल ऊपर सुथाप ॥

Taba hīlē cahumñ vidhi dēva-saṅga, saudharma indra āyō umaṅga |

Saji gaja lē tuma hari gōda āpa, vana pāṁḍuka śila ūpara suthāpa ||

क्षीरोदधि तें बहु देव जाय, भरि जल घट हाथों हाथ लाय ।

करि न्हवन वस्त्र-भूषण सजाय, दे मात नृत्य ताँडव कराय ॥

Kṣīrōdadhi teṁ bahu dēva jāya, bhari jala ghaṭa hāthōṁ hātha lāya |

Kari nhavana vastra-bhūṣaṇa sajāya, dē māta nṛtya tāṁḍava karāya ||

पुनि हर्ष धार हृदय अपार, सब निर्जर तब जय-जय उचार ।

तिस अवसर आनंद हे जिनेश, हम कहिवे समरथ नहीं लेश ॥

Puni harṣa dhāra hṛdaya apāra, saba nirjara taba jaya-jaya ucāra |

Tisa avasara ānanda hē jinēśa, hama kahivē samaratha nahīṁ lēśa ||

जय यादवपति श्री 'नेमिनाथ', हम नमत सदा जुगजोरि हाथ ।

तुम ब्याह समय पशुअन पुकार, सुनि तुरत छुड़ाये दया धार ॥

Jaya yādavapati śrī 'nēminātha', hama namata sadā jugajōri hātha |

Tuma byāha samaya paśu'ana pukāra, suni turata chuṛāyē dayā dhāra ||

कर कंकण अरु सिर मोर बंद, सो तोड भये छिन में स्वच्छंद ।

तब ही लौकान्तिक-देव आय, वैराग्य वर्द्धनी थुति कराय ॥

Kara kaṅkaṇa aru sira mōra banda, sō tōḍa bhayē china mēṁ svacchanda |

Taba hīlaukāntika-dēva āya, vairāgya vard'dhanī thuti karāya ||

तत्क्षण शिविका लायो सुरेन्द्र, आरूढ भये ता पर जिनेन्द्र ।

सो शिविका निजकंधन उठाय, सुर नर खग मिल तपवन ठराय ॥

Tatkṣaṇa śivikā lāyō surēndra, ārūṛha bhayē tā para jinēndra |
Sō śivikā nijakandhana uṭhāya, sura nara khaga mila tapavana ṭharāya ||

कच लौंच वस्त्र भूषण उतार, भये जती नगन मुद्रा सुधार |
हरि केश लेय रतनन पिटार, सो क्षीर उदधि माहीं पधार ||

Kaca lauñca vastra bhūṣaṇa utāra, bhayē jaṭī nagana mudrā sudhāra |
Hari kēśa lēya ratanana piṭāra, sō kṣīra udadhi māhīm padhāra ||

जय 'पारसनाथ' अनाथ नाथ, सुर-असुर नमत तुम चरण माथ |
जुग-नाग जरत कीनो सुरक्ष, यह बात सकल-जग में प्रत्यक्ष ||

Jaya 'pārasanātha' anātha nātha, sura-asura namata tuma caraṇa mātha |
Juga-nāga jarata kīnō surakṣa, yaha bāta sakala-jaga mēm pratyakṣa ||

तुम सुरधनु-सम लखि जग असार, तप तपत भये तन ममत छाँड़ |
शठ कमठ कियो उपसर्ग आय, तुम मन-सुमेरु नहिं डगमगाय ||

Tuma suradhanu-sama lakhi jaga asāra, tapa tapata bhayē tana mamata chāṅṛa |
Ṣaṭha kamaṭha kiyō upasarga āya, tuma mana-sumēru nahim ḍagamagāya ||

तुम शुक्लध्यान गहि खड्ग हाथ, अरि च्यारि घातिया करे सुघात |
उपजायो केवलज्ञान भानु, आयो कुबेर हरि वच प्रमाण ||

Tuma śukladhyāna gahi khaḍga hātha, ari cyāri ghātiyā karē sughāta |
Upajāyō kēvalajñāna bhānu, āyō kubēra hari vaca pramāṇa ||

की समोशरण रचना विचित्र, तहाँ खिरत भई वाणी पवित्र |
मुनि सुर नर खग तिर्यच आय, सुनि निज निज भाषा बोध पाय ||

Kī samōśaraṇa racanā vicitra, tahām khirata bhai vāṇī pavitra |
Muni sura nara khaga tiryanca āya, suni nija nija bhāṣā bōdha pāya ||

जय 'वर्द्धमान' अंतिम जिनेश, पायो न अंत तुम गुण गणेश |
तुम च्यारि अघाती कर महान्, लियो मोक्ष स्वयं सुख अचलथान ||

Jaya 'vard'dhamāna' antima jinēśa, pāyō na anta tuma guṇa gaṇēśa |
Tuma cyāri aghātī kara mahān, liyō mōkṣa svayaṁ sukha acalathāna ||

तब ही सुरपति बल अवधि जान, सब देवन युत बहु हर्ष ठान |
सजि निजवाहन आयो सुतीर, जहँ परमौदारिक तुम शरीर ||

Taba hī surapati bala avadhijāna, saba dēvana yuta bahu harṣa ṭhāna |
Saji nijavāhana āyō sutīra, jaham̃ paramaudārika tuma śarīra ||

निर्वाण महोत्सव कियो भूर, ले मलयागिर चंदन कपूर |
बहुद्रव्य सुगंधित सरस सार, ता में श्री जिनवर वपु पधार ||

Nirvāṇa mahōtsava kiyō bhūra, lē malayāgira candana kapūra |
Bahudravya sugandhita sarasa sāra, tā mēm̃ śrī jinavara vapu padhāra ||

निज अगनि कुमारिन मुकुट नाय, तिहँ रतनन शुचि ज्वाला उठाय |
तस सर माँहिं दीनी लगाय, सो भस्म सबन मस्तक चढ़ाय ||

Nija agani kumārīna mukuṭa nāya, tiham̃ ratanana śuci jvālā uṭhāya |
Tasa sara māṁhiṁ dīnī lagāya, sō bhasma sabana mastaka caṛhā'ē ||

अति हर्ष थकी रचि दीप माल, शुभ रतन मई दश-दिश उजाल |
पुनि गीत-नृत्य बाजे बजाय, गुणगाय-ध्याय सुरपति सिधाय ||

Ati harṣa thakī raci dīpa māla, śubha ratana mai daśa-diśa ujāla |
Puni gīta-nṛtya bājē bajāya, guṇagāya-dhyāya surapati sidhāya ||

सो थान अबै जग में प्रत्यक्ष, नित होत दीपमाला सुलक्ष |
हे जिन तुम गुण महिमा अपार, वसु सम्यक् ज्ञानादिक सुसार ||

Sō thāna abai jaga mēm̃ pratyakṣa, nita hōta dīpamālā sulakṣa |
Hē jina tuma guṇa mahimā apāra, vasu samyak jñānādika susāra ||

तुम ज्ञान माँहिं तिहुँलोक दर्व, प्रतिबिम्बित हैं चर अचर सर्व |
लहि आतम अनुभव परम ऋद्धि, भये वीतराग जग में प्रसिद्ध ||

Tuma jñāna mām̐hīṁ tihum̐lōka darva, pratibimbīta haiṁ cara acara sarva |
Lahi ātama anubhava parama ṛd'dhi, bhayē vītarāga jaga mēm̐ prasid'dha ||

हवे बालयती तुम सबन एम, अचरज शिव कांता वरी केम |
तुम परम शांति मुद्रा सुधार, किया अष्ट कर्म रिपु को प्रहार ||

Hvē bālayatī tuma sabana ēma, acaraja śiva kāntā varī kēma |
Tuma parama śānti mudrā sudhāra, kiyā aṣṭa karma ripu kō prahāra ||

हम करत वीनती बार-बार, करजोर स्व-मस्तक धार-धार |
तुम भये भवोदधि पार-पार, मोको सुवेग ही तार-तार ||

Hama karata vīnatī bāra-bāra, karajōra sva-mastaka dhāra-dhāra |
Tuma bhayē bhavōdadhi pāra-pāra, mōkō suvēga hītāra-tāra ||

अरदास दास ये पूर-पूर, वसु-कर्म-शैल चकचूर-चूर |
दुःख-सहन दास अब शक्ति नाहिं, गहि चरण-शरण कीजे निवाह ||

Aradāsa dāsa yē pūra-pūra, vasu-karma-śaila cakacūra-cūra |
Du:Kha-sahana dāsa aba śakti nāhīṁ, gahi caraṇa-śaraṇa kīje nivāha ||

(चौपाई)

(Caupāi)

पाँचों बालयती तीर्थेश, तिनकी यह जयमाल विशेष |

मन वच काय त्रियोग सम्हार, जे गावत पावत भव-पार ||

ॐ ह्रीं श्री पंचबालयति-तीर्थकरजिनेन्द्रेभ्यः जयमाला-पूर्णार्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा।

Pāñcōm bālayatī tīrthēśa, tinakīyaha jayamāla viśēṣa |

Mana vaca kāya triyōga samhāra, jē gāvata pāvata bhava-pāra ||

Om hīṁ śrī pañcabālayati-tīrthakarajinēndrēbhya: Jayamālā-pūrnārghyaṁ nirvapāmīti svāhā |

(दोहा)

(Dōhā)

ब्रह्मचर्य सों नेह धरि, रचियो पूजन ठाठ |

पाँचों बालयतीन का, कीजे नितप्रति पाठ ||

Brahmacarya sōm nēha dhari, racyō pūjana ṭhāṭha |

Pāñcōm bālayatīna kā, kījē nitapрати pāṭha ||

॥ इत्याशीर्वादः पुष्पांजलिं क्षिपेत् ॥

॥ Ityāśīrvāda: Puṣpāñjalim kṣipēt ॥